

Ustanoviteljica in izdajateljica
Društvo katoliških pedagogov Slovenije in
Družba Jezusova

Svet revije

mag. Ivan Bresciani
mag. Albert Bačar
dr. Viljem Lovše
Jože Mlakar
Marjan Peneš
dr. Andrej Perko
dr. Peter Svetina
Marija Šušteršič
Marija Žabjek

Odgovorni urednik

dr. Silvo Šinkovec

Uredniški odbor

Erika Ašič
dr. Janez Gabrijelčič
dr. Dejan Hozjan
dr. Jana Kalin
dr. Vanja Kiswarday
mag. Marijana Kolenko
dr. Nives Ličen
dr. Franci M. Kolenc
prof. Bernarda Mal
dr. Anton Meden

Naslov uredništva

Vzgoja, Rožna ulica 2,
1000 Ljubljana
01/43-83-983
revija.vzgoja@gmail.com
silvo.sinkovec@rkc.si
http://www.revija-vzgoja.si

ID za DDV

SI64231160

Transakcijski račun

SI56 6100 0000 9750 496
odprt pri Delavski hranilnici d.d.

Oblikovanje in prelom

Tiskarna Oman, Kranj

Tisk

Grafis trade d.o.o.

Lektoriranje

Barbara Rodošek

Revija *Vzgoja* izhaja štirikrat letno. Cena izvoda v letu 2019 je 5,80 €. Naročnina za naročnike v Sloveniji je 23 € (tujina 36 €). DDV in poština sta vštet v ceno. Odpoved naročnine sprejemamo samo pisno za naslednje obračunsko obdobje. Navodila za pisanje prispevkov lahko dobite na uredništvu ali na spletni strani. Nenaročenih prispevkov ne honoriram. Če naročniki svojega izvoda ne prejmete na dom, prosimo, da nas o tem obvestite. Natisnjenih 1500 izvodov.

ISSN: 1580-0482

Revijo sofinancira Javna agencija
za raziskovalno dejavnost RS.

Dobri odnosi in vzgoja

■ **Silvo Šinkovec**, D. J., dr. ped. znanosti, psiholog, defektolog in teolog, je predavatelj, terapevt, voditelj več seminarjev, šol za starše in duhovnih vaj, urednik revije *Vzgoja*, duhovni asistent DKPS in direktor *Inštituta Franca Pedička*.

Otroci vedo, kaj so dobri ali lepi odnosi. Danes so oni naši učitelji. V grščini sta besedi *agatos* (dober) in *kalos* (lep) včasih sinonima. Vemo, da filozofija etimološko pomeni ljubezen do modrosti (*zofija* = modrost) in da filokalija pomeni ljubezen do lepega (*kalos* = lepota).

Blaž iz 8. razreda pravi: »Ob izrazu 'lepi odnosi v šoli' pomislim na učence, ki se med seboj dobro razumemo, se ne pretepamo, ne žalimo, ne zafrkavamo učiteljev in znamo spore reševati z besedo namesto s pretepom.« To je odlična opredelitev lepih odnosov. Polona, tudi iz 8. razreda, pa pravi, da je »to prijazen pozdrav, da si miren tudi v neprijetnih okoliščinah, poskušaš rešiti konflikte, se mirno in tiho pogovarjaš«. Zoja Larisa iz 6. razreda pravi, da so lepi odnosi »tudi to, da je vzdušje v šoli veselo, da smo učenci v šoli nasmejani in da ni preprirov, nasilja in grdih besed«. Eva iz 8. razreda ugotavlja, da »lepih odnosov v šoli zelo primanjkuje«. Neži lahko pritrđimo, da se je »vsak od nas že kdaj znašel v slabih odnosih, temu ne moreš pobeogniti«. V šoli se učenci zaradi slabih odnosov slabo počutijo. Ne želijo si, da jih kdo ponižuje, zasmehuje, jim nastavlja nogo, jih poriva ali ščipa. Želijo si biti spoštovani, ljubljani, sprejeti. Dobri odnosi izhajajo iz spoštljivega odnosa do drugega. Polona pravi, da se »v slabih odnosih vsakdo počuti stresno, nemirno, žalostno«. Eva včasih obupuje: »V slabih odnosih se počutim ponižano, saj sošolci ves čas nekaj zafrkavajo. Včasih sem obupana in pomislim, če bo sploh kdaj bolje. Sem nesrečna, a sčasoma se navadiš na vse te zmerljivke, žaljivke.« Tudi Blažu je jasno, »da nihče ne mara grdih odnosov. Kadar so odnosi grdi, se počutim zelo neprijetno, ker mi ni všeč, če sem skregan s sošolci, če sovražim učitelje, če se žalimo med seboj.« Zoja Larisa pravi: »Če je kdo, ki mi veliko pomeni, nesramen do mene, sem razočarana in tudi jezna. Žalosti me, če so učenci nesramni do učiteljev, jih ne spoštujejo. Takrat se počutim nemoč-

no.« Učencem je jasno, »da se iz učiteljev ne norčujemo, jih upoštevamo«. Zelo veliko jim pomeni tudi, »da so učitelji prijazni in spoštljivi«, saj zato raje hodijo v šolo.

Učenci tudi vedo, da so odnosi odvisni od naših odločitev: »V šoli lahko vsak prispeva k lepim odnosom, če poslušam, ni žaljiv, se ne pretepa« (Blaž). »Sama prispevam tako, da sem strpna do sošolcev in vsakodnevnih žalitev, spoštujem učitelje« (Eva). Slaba družba ni spodbudna. Učenci vedo, da »ne smem jemati za zgled tistih, ki so predrzni, nesramni, ki nikogar in ničesar ne spoštujejo«. Neža zazna: »V družbi slabih ljudi se počutim grozno, zanemarjeno, včasih celo osamljeno.«

Kaj lahko storimo za dobre odnose? »Vrstnikom bi svetovala, naj bodo strpni drug z drugim, naj se spoštujejo. S slabimi odnosi ne škoduješ le drugim, ampak tudi sebi« (Eva). »Poslušanje, počasna hoja po hodniku, nič kričanja in še milijon drugih stvari prispevajo k lepim odnosom. Že samo strpnost in držanje jezika za zobmi je velik napredek« (Neža). »Če pride do preprirov, se moramo mirno pogovoriti. Težav ne smemo ignorirati ali reševati na nasilen način« (Zoja Larisa). »Vrstnikom svetujem, naj bodo drug do drugega strpni, naj ne govorijo nesramnih besed in zmerljivk, ki zelo bolijo. Spoštujejo naj učitelje, ki se vsak dan trudijo z nami, in večkrat naj uporabijo besede hvala, prosim in oprostite« (Zoja Larisa).

Je tudi nam odraslim, učiteljem in staršem, tako jasno kot učencem, kaj so lepi odnosi? Odnose gradimo tudi preko vzgojnih načrtov. O tem, kje je sedaj vzgojno delo na osnovnih šolah, se bomo pogovarjali na posvetu *Vzgojni načrt – včeraj, danes in jutri*, ki bo 15. novembra 2019 v Celju. Dobrodošli s svojimi prispevki. Vem, da bo srečanje bogato in zelo zanimivo. Odgovori pa natančni tako kot od naših učencev, saj vsi gojimo ljubezen do lepega. ◀